

Stockholms kommun
registrator.utbildning@stockholm.se

Rektorerna vid Norra Reals gymnasium
fredrik.skog@stockholm.se
maria.sellberg@stockholm.se

Beslut för gymnasieskola

---

efter tillsyn av Norra Reals gymnasium
i Stockholms kommun

Tillsyn i Norra Reals gymnasium

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under kalenderåret 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Norra Real besöktes av Skolinspektionen den 11 och 13 september 2012.

Fakta om skolan

Gymnasieskolan Norra Real ligger i stadsdelen Norrmalm i centrala Stockholm. Skolan hade vid inspektionsbesöket cirka 1 000 elever och är en av Stockholms kommuns 27 gymnasieskolor. Skolan är uppdelad i två skolenheter under vars in rektor. Enheterna kallas Norra Real 1 och 2. Tillsammans med Ross Tensta gymnasiums tre enheter bildar Norra Real gymnasieområde 3 under en gemensam gymnasiechef. I gymnasieområdet finns även en administrativ chef. Norra Real tar emot elever från hela Stockholms kommun liksom från flera kranskommuner.

I Norra Real 1 och 2 ges utbildning inom naturvetenskapsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet och i den nya gymnasieskolan (GY 11) som startade 2011, också inom det humanistiska programmet. I årskurs 3 ges även utbildning på specialutformat program inom ramen för naturvetenskapsprogrammet. Skolan har också cirka 25 elever inom något som kallas "flexibelt lärande" för elever med särskilda behov. Dessa elever är antagna på något av skolans nationella program men har sina studier individuellt upplagda utifrån varje individs behov och förutsättningar. Detta kan innebära att eleverna har en-till-en undervisning eller undervisning i en liten grupp. Dessa elever har också ett förstärkt mentorskap.

Skolans uppdelning i enheter följer i stort sett programmen: naturvetenskapsprogrammet och flexibelt lärande i Norra Real 1 och samhällsvetenskapsprogrammet och humanistiska programmet i Norra Real 2. Varje enhet omfattar dels eleverna på dessa program och dels de lärare som har sin arbetslagstillhörighet knuten till programmen. Dock förekommer att lärare har undervisning i båda enheterna. Elevhälsan är gemensam för båda skolenheterna och är direkt underställd rektorn för Norra Real 2. Skolans administrativa chef ansvarar för bland annat administration, vaktmästeri och skolmåltider och utgör en servicefunktion i skolan.

Kunskapsresultat

Sammantaget visar såväl den nationella statistiken som skolans egna uppgifter att kunskapsresultaten för eleverna i Norra Real genomgående ligger över snittet för såväl Stockholms kommun som i riket som helhet.

Enhet 1

Av de elever som avslutade utbildningen på naturvetenskapsprogrammet år 2011 fick mellan 97 och 100 procent lägst betyget Godkänt i kärnämneskurserna. För de karaktärsämneskurser som redovisas i den nationella statistiken och projektarbetet erhöll mellan 99 och 100 procent minst godkänt betyg. 98 procent av eleverna som avslutade utbildningen på naturvetenskapsprogrammet år 2011 var behöriga till studier vid universitet och högskola. Andelen elever som avslutat sin utbildning inom fyra år var för skolan som helhet 91 procent och för naturvetenskapsprogrammet 95 procent. Nationell statistik visar vidare att den genomsnittliga betygspoängen för elever som avslutade sin utbildning 2011 var 17,2, vilket är högre än den genomsnittliga betygspoängen för elever på naturvetenskapsprogrammet i riket som var 16,1 samma år. Vid en jämförelse med år 2010 är de genomsnittliga betygen något lägre, och sett ur ett femårsperspektiv skiljer det 0,5 poäng mellan det högsta och lägsta värdet i genomsnittlig betygspoäng. Skillnaden i genomsnittlig betygspoäng mellan män och kvinnor var 0,7 poäng läsåret 2010/11. Av skolans egna uppgifter om resultaten för läsåret 2011/12 framgår att denna skillnad mellan kvinnor och män ytterligare ökat till 1,9 poäng. Enligt rektorn har dessa könsskillnader inte analyserats. Enligt rektorn är det endast enstaka elever som inte uppnår målen i de nationella kursproven.

Enhet 2

Beträffande de elever som avslutade sin utbildning på samhällsvetenskapsprogrammet år 2011 hade 100 procent av eleverna minst godkänt betyg i de olika kärnämneskurserna. Beträffande projektarbetet samt de karaktärsämnen som redovisas i den nationella statistiken fick mellan 98 och 100 procent av eleverna minst betyget Godkänt. Av de elever som påbörjat samhällsvetenskapsprogrammet vid Norra Real slutförde 90 procent sina gymnasiestudier inom fyra år. Detta är en något högre andel än sammantaget i riket där motsvarande siffra är 86 procent. Även beträffande behörighet till universitet och högskola är andelen (100 procent) högre än rikets genomsnitt (93 procent). Den genomsnittliga betygspoängen var 16,7 år 2011. Detta är tydligt lägre än tidigare år och innebär också en försämring sett ur ett femårsperspektiv. Dessa siffror har ana-

lyserats av rektorn. Skillnaden mellan kvinnor och män är obetydlig. För eleverna på det humanistiska programmet uppger rektorn att resultaten är goda.

Helhetsbedömning

Gymnasieskolan Norra Real är sedan höstterminen 2011 uppdelad i två enheter med varsin rektor. Tillsynen genomfördes sammanhållet och beslutet omfattar båda enheternas verksamhet.

Skolinspektionen kan konstatera att eleverna på Norra Real når goda eller mycket goda kunskapsresultat, dock har resultaten sjunkit något de senaste åren.

Skolan har ett systematiskt kvalitetsarbete där resultaten följs upp och analyseras på såväl skolövergripande nivå som på enhets-, programlags- och ämneslagsnivå. Mot bakgrund av bland annat de enkäter som årligen genomförs med skolans elever och genom utvärdering av elevernas uppnådda kunskapsresultat identifierar rektorerna de utvecklingsområden som skolan och lärarna på de två enheterna behöver arbeta med för att förbättra.

Tillsynen visar att skolledningen är välorganiserad och visionär med en tydlig samsyn. Ansvarsfördelningen inom skolledningen uppfattas som tydlig. Rektorerna är väl förtrogna med enheternas dagliga verksamhet och ser det som sitt huvudsakliga uppdrag att leda den pedagogiska utvecklingen i sin enhet.

Stödorganisationen upplevs fungera väl och de elever som riskerar att inte uppnå kunskapskraven identifieras av lärare och mentorer. Elever i årskurs 1 testas i svenska, engelska och matematik för att erbjuda adekvata stödinsatser till de elever som är i behov av det. Åtgärdsprogrammets innehåll kan dock överlag förbättras.

Inget annat framkommer än att skolan upplevs som trygg. De båda enheternas planer mot kränkande behandling är dock generellt hållna och återspeglar inte skolans specifika behov av förebyggande arbete.

Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den **28 december år 2012** redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

- Se till att planen mot kränkande behandling anger vilka åtgärder som ska vidtas utifrån skolans identifierade behov.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs påbörjas eller genomföras under det kommande året för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Identiska planer som benämns Likabehandlingsplan för Norra Real 1 respektive 2 finns. De båda planerna utgör både likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling med avsnitt om bland annat kränkande behandling och främjande arbete kopplat till de olika diskrimineringsgrunderna. De båda planerna är dock generellt hållna och det framgår inte vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras det kommande året utifrån enheternas specifika behov. Rektorererna är medvetna om planernas brister och uppger att ett samarbete har inletts med Diskrimineringsbyrån i Uppsala för att bland annat ta fram planer mot kränkande behandling som ska uppfylla författningarnas krav.

Sammanfattningsvis framgår av utredningen att enheternas planer mot kränkande behandling inte anger vilka åtgärder som ska vidtas utifrån skolans identifierade behov. Planerna uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

- Rektorerna ser till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att åtgärdsprogram ska utarbetas för elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

I Norra Real skrivs åtgärdsprogram utifrån en mall som är gemensam för båda enheterna i skolan och som tillhandahålls av huvudmannen. Varje rektor beslutar om åtgärdsprogram för de elever som tillhör de program som denne ansvarar för.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram som utarbetats under 2011 och 2012 i Norra Real och kan konstatera att de varierar i kvalitet. Ibland framgår det inte tydligt av åtgärdsprogrammet vad som är elevens specifika behov. Målen är också i något fall mycket generellt hållna som exempelvis " Att klara sina gymnasiestudier på bästa sätt och med goda resultat". Av åtgärdsprogrammen framgår det inte hur, utan endast när uppföljning och utvärdering ska göras. Åtgärdsprogrammen saknar också överklagandehänvisning.

Utredningen visar att det finns brister i åtgärdsprogrammen på båda enheterna. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 9 §, 28 kap.16 § 2010 års skollag

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom erbjudande av utbildning.

- Se till att skolan har fungerande rutiner för närvarokontroll och att rektorerna ser till att vårdnadshavare kontaktas vid ogiltig frånvaro.

Motivering

Enligt skollagen ska en elev i gymnasieskolan delta i den verksamhet som anordnas inom utbildningen om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev utan giltigt skäl uteblir, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver inte vårdnadshavarna informeras samma dag.

I Norra Real finns det gemensamma rutiner för hantering av elevers frånvaro. Skolan använder sig av ett digitalt frånvarorapporteringsystem som är gemensamt för Stockholms kommun. Vårdnadshavarna kan få ett automatiskt sms eller e-postmeddelande i samband med att lärarna rapporterar in frånvaro i systemet. Detta sker dock endast om vårdnadshavare angivit ett mobilnummer eller en e-postadress och anslutit sig till tjänsten. Enligt en av rektorerna är det dock svårt för vårdnadshavare att komma in i frånvarorapporteringsystemet eftersom de måste ha en e-legitimation. Skolan har inte något system för att följa upp att föräldrarna får information samma dag som en elev är frånvarande.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister när det gäller rutinerna för elevernas närvarokontroll och att rektorerna ser till att vårdnadshavare kontaktas vid ogiltig frånvaro. Detta gäller skolans båda enheter. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs åtgärda bristerna.

Författning

15 kap. 16 § 2010 års skollag, 12 kap. 1-2 §§ 2010 års gymnasieförordning

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Lotta Hedén
Undervisningsråd

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan

information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).